

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะเป็นการเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 เกี่ยวกับลักษณะความเป็นพลเมืองดี โดยวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 แผนการสอนและคู่มือการสอน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ว่ามีเนื้อหาที่กล่าวถึงลักษณะความเป็นพลเมืองดีอย่างไรและมากน้อยเพียงใด

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้คำย่อแทนข้อความต่อไปนี้

1. ประเภทเนื้อหา หมายเลข 1, 2, 3, ..., 7 หมายถึง ประเภทของเนื้อหาที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

- 1.1 เนื้อหาประเภทที่ 1 หมายถึง ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา
- 1.2 เนื้อหาประเภทที่ 2 หมายถึง ความคิดรวบยอด
- 1.3 เนื้อหาประเภทที่ 3 หมายถึง หลักการ
- 1.4 เนื้อหาประเภทที่ 4 หมายถึง การแก้ปัญหา
- 1.5 เนื้อหาประเภทที่ 5 หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์
- 1.6 เนื้อหาประเภทที่ 6 หมายถึง ความสามารถและทักษะทางกาย
- 1.7 เนื้อหาประเภทที่ 7 หมายถึง เจตคติและค่านิยม

2. สิ่งมีค่า สัญลักษณ์ ก, ข, ค หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่บุคคลสิ่งมีค่าสื่อถึงต่อไปนี้

- 2.1 สิ่งมีค่า ก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่สิ่งมีค่าตนเอง
- 2.2 สิ่งมีค่า ข หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่สิ่งมีค่าผู้อื่น
- 2.3 สิ่งมีค่า ค หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่สิ่งมีค่าสิ่งแวดล้อม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหาเอกสารหลักสูตรที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาเอกสารหลักสูตรเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อ
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหาเอกสารหลักสูตรเกี่ยวกับประเภทเนื้อหา

ดังรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหาเอกสารหลักสูตรที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 ลักษณะความเป็นพลเมืองที่ ทีวีเคราะห์จากเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

ลักษณะความเป็นพลเมืองที่	กลุ่มประสบการณ์																																				
	1. มีความรับผิดชอบ	2. มีความซื่อสัตย์	3. รักษาระเบียบวินัย	4. มีนิสัยรักการอ่าน	5. มีความสะอาดและเกรงกลัวกฎเกณฑ์	6. มีความซื่อสัตย์และซื่อสัตย์	7. ประหยัด	8. มีน้ำใจ เป็นที่รัก	9. มีความกล้าหาญและอดทน	10. ใฝ่หาความรู้และความรู้	11. มีความซื่อสัตย์	12. มีความซื่อสัตย์	13. มีความซื่อสัตย์	14. มีความซื่อสัตย์	15. ใฝ่หาความรู้และความรู้	16. วางแผนในการทำงาน	17. มีสุขภาพดี	18. รักความสะอาด	19. พกตนเอง	20. มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย	21. มีความสามัคคี	22. มีความซื่อสัตย์และเห็นแก่ตัวรวม	23. มีความซื่อสัตย์เพื่อประโยชน์	24. มีความซื่อสัตย์	25. มีความซื่อสัตย์	26. เป็นสุภาพชน	27. มีความซื่อสัตย์	28. ความมีเหตุผล	29. ใฝ่หาความรู้และความรู้	30. มีมนุษยสัมพันธ์	31. มีความซื่อสัตย์	32. ใฝ่หาความรู้และความรู้	33. มีความซื่อสัตย์	34. มีความซื่อสัตย์	35. มีความซื่อสัตย์	36. มีความซื่อสัตย์	รวม
กลุ่มทักษะ	-	-	1	-	-	3	1	-	-	7	1	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	13	-	-	-	-	-	1	-	-	2	38	
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	-	-	1	2	-	-	6	-	-	1	1	7	-	1	-	-	3	4	3	-	1	1	-	-	2	-	4	4	1	1	5	8	2	5	6	69	
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	2	3	4	2	4	1	-	2	3	-	1	1	2	-	4	2	4	-	-	1	-	3	1	1	2	1	3	1	1	1	-	-	-	1	5	57	
กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	2	-	-	1	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	1	1	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	21	
รวม	4	3	6	5	4	5	11	2	3	8	3	8	4	1	10	2	7	5	4	1	1	4	2	1	1	12	1	20	5	2	2	5	11	3	6	13	185

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 ได้เสนอเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีครบทุกลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดี ข้อ 28 (ความมีเหตุผล) มีความถี่มากที่สุด จำนวน 20 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ข้อ 36 (มีความภูมิใจในความเป็นไทย) จำนวน 13 ครั้ง ข้อ 26 (เป็นสุภาพชน) จำนวน 12 ครั้ง ข้อ 7 (ประหยัค) จำนวน 11 ครั้ง ข้อ 33 (เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี) จำนวน 11 ครั้ง และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่มีความถี่น้อยที่สุด จำนวน ข้อละ 1 ครั้ง ได้แก่ ข้อ 14 (กระตือรือร้นและมุ่งมั่น) ข้อ 20 (มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย) ข้อ 21 (มีความสามัคคี) ข้อ 24 (มีความเมตตา กรุณา) ข้อ 25 (มีความกตัญญู กตเวทิต) และข้อ 27 (มีความยุติธรรม)

กลุ่มทักษะมีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีจำนวน 11 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีข้อ 28 (ความมีเหตุผล) มีความถี่มากที่สุด จำนวน 13 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ข้อ 10 (ไม่หาความรู้ความจริง) จำนวน 7 ครั้ง ข้อ 26 (เป็นสุภาพชน) จำนวน 5 ครั้ง

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีจำนวน 22 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีข้อ 33 (เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี) มีความถี่มากที่สุด จำนวน 8 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ข้อ 12 (ประกอบอาชีพที่สุจริต) จำนวน 7 ครั้ง ข้อ 7 (ประหยัค) จำนวน 6 ครั้ง ข้อ 36 (มีความภูมิใจในความเป็นไทย) จำนวน 6 ครั้ง

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำนวน 27 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดี ข้อ 36 (มีความภูมิใจในความเป็นไทย) มีความถี่มากที่สุด จำนวน 5 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ข้อ 5 (มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการประพฤติผิด) จำนวน 4 ครั้ง ข้อ 3 (รักษาระเบียบวินัย) จำนวน 4 ครั้ง ข้อ 15 (ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์) จำนวน 4 ครั้ง ข้อ 17 (มีสุขภาพจิตดี) จำนวน 4 ครั้ง

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีจำนวน 10 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดี ข้อ 7 (ประหยัค) และข้อ 15 (ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์) มีความถี่มากที่สุดจำนวนข้อละ 4 ครั้ง รองลงมาได้แก่ข้อ 26 (เป็นสุภาพชน) จำนวน 3 ครั้ง ข้อ 33 (เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี) จำนวน 3 ครั้ง

โดยส่วนรวมแล้ว กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเนื้อหาที่มุ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีมากที่สุด จำนวน 69 ครั้ง รองลงมาได้แก่ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย จำนวน 57 ครั้ง กลุ่มทักษะจำนวน 38 ครั้ง และกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำนวน 21 ครั้ง ส่วนความถี่รวมของแต่ละลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏโดยเฉลี่ยมากที่สุด (ฐานนิยม) ได้แก่ความดี 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ลักษณะความเป็นพหุองค์ ที่วิเคราะห์จากเนื้อหาแผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

ลักษณะความเป็นพหุองค์	กลุ่มประสบการณ์																																				
	1.มีความรับผิดชอบ	2.มีความซื่อสัตย์	3.รักษาระเบียบวินัย	4.มีสิทธิและไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น	5.มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6.มีความซื่อสัตย์และซื่อตรง	7.ประพฤติ	8.มีน้ำใจเป็นนักกีฬา	9.มีความภาคภูมิใจและศรัทธา	10.เข้าใจความดีและความงาม	11.มีความมุ่งมั่นตั้งใจ	12.มีระเบียบวินัยที่สุจริต	13.มีความรักใคร่ในสง่ามรภ	14.กระตือรือร้นและมุ่งมั่น	15.ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	16.วางแผนในการทำงาน	17.มีสุขภาพดี	18.รักษาสะอาด	19.พึ่งตนเอง	20.มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย	21.มีความสามัคคี	22.มีความดีและเห็นแก่ส่วนรวม	23.มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	24.มีความเคารพครู	25.มีความกตัญญูต่อบุคคลทั่วไป	26.เป็นสุภาพชน	27.มีความยุติธรรม	28.ความมีเหตุผล	29.ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและรู้จักปรับตัว	30.มีมนุษยสัมพันธ์	31.ความดีและไปมาหาสู่	32.รู้จักและสง่างามในชุดนักเรียนและมีมารยาทที่ดีและสิ่งแวดลอม	33.เป็นผู้รักและภูมิใจในชาติ	34.กระตือรือร้นและมีส่วนร่วมทางวิชาการ	35.มีความรักในวิถีชีวิตที่ดีงามและประพฤติดี	36.มีความภูมิใจในความดี	รวม
กลุ่มทักษะ	-	-	3	-	-	2	3	-	-	15	1	-	8	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	24	-	7	-	-	-	2	2	-	87	
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	1	-	2	5	-	-	3	-	-	-	1	5	1	-	1	-	1	5	6	1	-	1	-	1	4	-	2	3	1	3	7	7	-	8	8	77	
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	2	1	8	-	2	5	1	3	4	-	-	-	19	1	2	1	1	-	-	-	7	2	1	1	1	-	3	1	1	-	1	-	2	9	80		
กลุ่มการทำงานและเรียนรู้จากอาชีพ	3	-	1	-	-	4	1	-	-	-	-	-	2	-	7	1	-	4	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	28	
รวม	6	1	14	5	2	11	8	3	4	15	2	5	30	1	16	3	2	9	6	1	7	3	2	1	2	18	3	27	4	8	4	7	11	2	12	17	272

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า แผนการสอนและคู่มือการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้เสนอเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีครบทุกลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีข้อ 13 (มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์) มีความถี่มากที่สุด จำนวน 30 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ข้อ 28 (ความมีเหตุผล) จำนวน 27 ครั้ง ข้อ 26 (เป็นสุภาพชน) จำนวน 18 ครั้ง ข้อ 36 (มีความภูมิใจในความเป็นไทย) จำนวน 17 ครั้ง และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่มีความถี่น้อยที่สุด จำนวนข้อละ 1 ครั้ง ได้แก่ ข้อ 2 (มีความซื่อสัตย์) ข้อ 14 (กระตือรือร้นและมุ่งมั่น) ข้อ 20 (มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย) และข้อ 24 (มีความเมตตา กรุณา)

กลุ่มทักษะมีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีจำนวน 13 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีข้อ 28 (ความมีเหตุผล) มีความถี่มากที่สุดจำนวน 24 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ข้อ 10 (ไม่หาความรู้ความจริง) จำนวน 15 ครั้ง ข้อ 26 (เป็นสุภาพชน) จำนวน 13 ครั้ง

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีจำนวน 23 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีข้อ 35 (มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์) และข้อ 36 (มีความภูมิใจในความเป็นไทย) มีความถี่มากที่สุด จำนวนข้อละ 8 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ข้อ 32 (รู้จักใช้และสงวนรักษาสาธารณสมบัติ ทรัพย์สินกรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) จำนวน 7 ครั้ง ข้อ 33 (เป็นผู้นับถือและปฏิบัติดี) จำนวน 7 ครั้ง

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำนวน 25 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดี ข้อ 13 (มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์) มีความถี่มากที่สุด จำนวน 19 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ข้อ 36 (มีความภูมิใจในความเป็นไทย) จำนวน 9 ครั้ง ข้อ 3 รักษาระเบียบวินัย จำนวน 8 ครั้ง

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีจำนวน 11 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีข้อ 15 (ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์) มีความถี่มากที่สุด จำนวน 7 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ข้อ 6 (มีความขยันหมั่นเพียร) จำนวน 4 ครั้ง ข้อ 18 (รักความสะอาด) จำนวน 4 ครั้ง

โดยส่วนรวมแล้ว กลุ่มทักษะมีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีมากที่สุด จำนวน 87 ครั้ง รองลงมาได้แก่ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย จำนวน 80 ครั้ง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จำนวน 77 ครั้ง และกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำนวน 28 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนความถี่รวมของแต่ละลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏโดยเฉลี่ยมากที่สุด (ฐานนิยม) ได้แก่ ความถี่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่วิเคราะห์จากเนื้อหาแผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	กลุ่มประสบการณ์																																				
	1. มีความรับผิดชอบ	2. มีความซื่อสัตย์	3. รักษาระเบียบวินัย	4. มีสติสัมปชัญญะ	5. มีความสุขและเกรงกลัวต่อการประพฤติผิด	6. มีความซื่อสัตย์สุจริต	7. ประหยัด	8. มีหัวใจเป็นนักกีฬา	9. มีความกล้าหาญและอดทน	10. ไม่หยาบคายและมีความเกรียง	11. มีความซื่อสัตย์สุจริต	12. ประหยัดและซื่อสัตย์สุจริต	13. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	14. กระตือรือร้นและมุ่งมั่น	15. ไร้อคติและเป็นประชาธิปไตย	16. วางแผนในการทำงาน	17. มีสุขภาพดี	18. รักความสะอาด	19. พึ่งตนเอง	20. มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย	21. มีความสามัคคี	22. มีความเสียสละและเห็นแก่ส่วนรวม	23. มีความเชื่อเพื่อเชื่อแน	24. มีความเมตตา กรุณา	25. มีความกตัญญูทุกเวลา	26. ไม่สูบบุหรี่	27. มีความยุติธรรม	28. ความมีเหตุผล	29. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและรู้จักปรับตัว	30. มีมนุษยสัมพันธ์	31. รักษาและไปเมืองสิ่งแวดล้อม	32. ภูมิใจและสงวนรักษาทรัพยากรที่มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	33. เป็นผู้รักและภูมิใจในชาติ	34. กระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในการแข่งขัน	35. มีความรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	36. มีความภูมิใจในความดี	รวม
กลุ่มมัธยม	1	-	-	-	-	5	-	-	10	25	-	-	13	-	12	-	-	-	-	7	-	-	-	-	14	1	45	-	7	-	1	-	1	-	2	144	
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	-	1	2	1	-	1	6	-	1	-	1	5	-	1	-	-	2	4	2	-	4	-	-	1	1	4	-	3	4	2	3	9	6	1	11	10	86
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	2	3	5	-	1	6	-	1	6	-	-	-	21	2	-	11	1	-	-	-	7	1	1	-	-	2	3	1	1	-	-	-	-	2	11	11	86
กลุ่มทำงานและพื้นฐานอาชีพ	2	-	1	-	-	1	12	-	-	-	-	1	4	-	9	8	-	6	1	-	-	2	-	-	1	-	4	-	1	-	-	9	-	-	-	-	62
รวม	5	4	6	1	1	13	18	1	17	25	1	6	58	3	21	19	3	10	3	7	11	1	3	1	19	3	55	5	11	3	10	15	2	13	23	378	

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า แผนการสอนและคู่มือครูการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้เสนอเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีครบทุกลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีข้อ 28 (ความมีเหตุผล) มีความถี่มากที่สุด จำนวน 55 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ข้อ 13 (มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์) จำนวน 38 ครั้ง ข้อ 10 (ไม่หาความรู้ความจริง) จำนวน 25 ครั้ง ข้อ 36 (มีความภูมิใจในความเป็นไทย) จำนวน 23 ครั้ง และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่มีความถี่น้อยที่สุด จำนวนร้อยละ 1 ครั้ง ได้แก่ ข้อ 4 (มีสติสัมปชัญญะ) ข้อ 5 (มีความละเอียดและกลัวต่อการประพฤตินิด) ข้อ 8 (มีน้ำใจเป็นนักกีฬา) ข้อ 11 (มีค่านิยมที่ถูกต้อง) ข้อ 22 (มีความเสียสละและเห็นแก่ส่วนรวม) ข้อ 24 (มีความเมตตากรุณา) และข้อ 25 (มีความกตัญญูกตเวทิต)

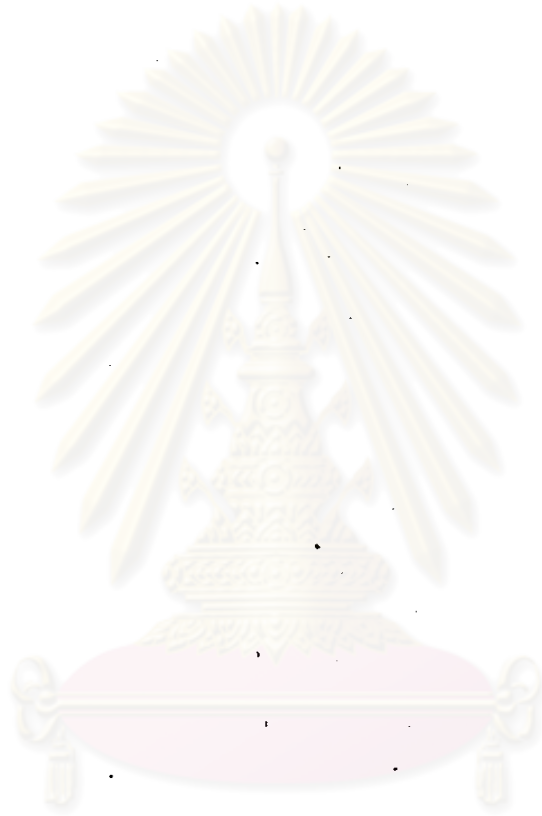
กลุ่มทักษะมีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำนวน 14 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีข้อ 28 (ความมีเหตุผล) มีความถี่มากที่สุด จำนวน 45 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ข้อ 10 (ไม่หาความรู้ความจริง) จำนวน 25 ครั้ง ข้อ 26 เป็นสุภาพชน จำนวน 14 ครั้ง

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำนวน 25 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีข้อ 35 (มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์) มีความถี่มากที่สุด จำนวน 11 ครั้ง รองลงมาได้แก่ข้อ 36 (มีความภูมิใจในความเป็นไทย) จำนวน 10 ครั้ง ข้อ 32 (รู้จักใช้และสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) จำนวน 9 ครั้ง

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำนวน 20 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีข้อ 13 (มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์) มีความถี่มากที่สุดจำนวน 21 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ข้อ 16 (วางแผนในการทำงาน) จำนวน 11 ครั้ง ข้อ 36 (มีความภูมิใจในความเป็นไทย) จำนวน 11 ครั้ง

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำนวน 15 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีข้อ 7 (ประหยัด) มีความถี่มากที่สุดจำนวน 12 ครั้ง รองลงมาได้แก่ข้อ 15 (ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์) จำนวน 9 ครั้ง ข้อ 33 (เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี) จำนวน 9 ครั้ง

โดยส่วนรวมแล้ว กลุ่มทักษะมีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีมาก
 ที่สุด จำนวน 144 ครั้ง รองลงมาได้แก่ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จำนวน
 86 ครั้ง กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย จำนวน 86 ครั้ง และกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
 จำนวน 62 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนความถี่รวมของแต่ละลักษณะความเป็นพลเมืองที่ปรากฏ
 โดยเฉลี่ยมากที่สุด (ฐานนิยม) ได้แก่ความถี่ 1

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 เรียงลำดับความถี่ของลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่วิเคราะห์จาก
เนื้อหาเอกสารหลักสูตร

หลักสูตรประเภทลึกลง ชั้น ป.๓-๔			แผนการสอน ชั้น ป.๕			แผนการสอน ชั้น ป.๔		
ลำดับ	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ลำดับ	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ลำดับ	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่
1	ความมีเหตุผล	20	1	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	30	1	ความมีเหตุผล	55
2	มีความภูมิใจในความเข้ม โย	13	2	ความมีเหตุผล	27	2	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	36
3	เป็นสุภาพชน	12	3	เป็นสุภาพชน	18	3	ไม่หาความรู้ความจริง	25
4	ประหยัด	11	4	มีความภูมิใจในความเข้ม โย	17	4	มีความภูมิใจในความเข้ม โย	23
4	เป็นผู้มีจิตและบุรุษโลกทัศน์	11	5	ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	16	5	ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	21
6	ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	10	6	ไม่หาความรู้ความจริง	15	5	วางแผนในการทำงาน	19
7	ไม่หาความรู้ความจริง	8	7	รักษาระเบียบวินัย	14	5	เป็นสุภาพชน	19
7	ประกอบอาชีพสุจริต	6	8	มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	12	8	ประหยัด	16
9	มีสุขภาพจิตดี	7	9	มีความซื่อสัตย์สุจริต	11	9	มีความกล้าหาญและอดทน	17
10	มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	6	9	เป็นผู้มีจิตและบุรุษโลกทัศน์	11	10	เป็นผู้มีจิตและบุรุษโลกทัศน์	15
11	รักษาระเบียบวินัย	6	11	รักความสะอาด	9	11	มีความซื่อสัตย์สุจริต	13
12	มีความซื่อสัตย์สุจริต	5	12	ประหยัด	8	12	มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	13
12	มีสติสัมปชัญญะ	5	12	มีมนุษยสัมพันธ์	8	13	มีความสามัคคี	11
12	รักความสะอาด	5	14	มีความสามัคคี	7	14	มีมนุษยสัมพันธ์	11
12	รู้จักใช้และสงวนรักษา สาธารณสมบัติ ทรัพย์สิน บรรพชนและสิ่งแวดล้อม	5	14	รู้จักใช้และสงวนรักษา สาธารณสมบัติ ทรัพย์สิน บรรพชนและสิ่งแวดล้อม	7	14	รู้จักใช้และสงวนรักษา สาธารณสมบัติ ทรัพย์สิน บรรพชนและสิ่งแวดล้อม	10
16	ยอมรับการเปลี่ยนแปลง	5	16	พึ่งตนเอง	6	14	รักความสะอาด	10
17	มีความรับผิดชอบ	4	16	มีความรับผิดชอบ	6	17	มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย	7
17	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4	16	ประกอบอาชีพสุจริต	5	18	รักษาระเบียบวินัย	6
17	มีความละเอียดและเกรงกลัว ต่อการประพฤติผิด	4	18	มีสติสัมปชัญญะ	5	18	ประกอบอาชีพสุจริต	6
17	พึ่งตนเอง	4	20	มีความกล้าหาญและอดทน	4	20	มีความรับผิดชอบ	5

หลักสูตรประถมศึกษา ชั้น ป.3-4			แผนการสอน ชั้น ป.3			แผนการสอน ชั้น ป.4		
ลำดับ	ลักษณะความเป็นผล เมืองดี	ความถี่	ลำดับ	ลักษณะความเป็นผล เมืองดี	ความถี่	ลำดับ	ลักษณะความเป็นผล เมืองดี	ความถี่
17	มีความเสียสละและเห็นแก่ส่วนรวม	4	20	ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และรู้จักปรับตัว	4	20	ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และรู้จักปรับตัว	5
22	มีความกล้าหาญและอดทน	3	20	ถอดทานและไม่ลงสิ่ง เสพ คือก	4	20	มีความซื่อสัตย์	4
22	มีความซื่อสัตย์	3	23	มีความยุติธรรม	3	25	มีความยุติธรรม	3
22	มีค่านิยมที่ถูกก้อง	3	23	วางแผนในการทำงาน	3	23	พึ่งตนเอง	3
22	กระตือรือร้นและมีส่วนร่วมหางการ เมือง	3	23	มีความเสียสละและเห็นแก่ส่วนรวม	3	23	กระตือรือร้นและมีส่วนร่วม	3
26	มีน้ำใจเป็นนักกีฬา	2	23	มีน้ำใจเป็นนักกีฬา	3	23	มีสุขภาพจิตดี	3
26	มีความเชื่อเพื่อพ่อแม่	2	23	มีความเชื่อเพื่อพ่อแม่	2	25	มีความเชื่อเพื่อพ่อแม่	3
26	ถอดทานและไม่ลงสิ่ง เสพ คือก	2	26	มีความสะอาดและเกรงกลัวต่อการประพฤติผิด	2	25	ถอดทานและไม่ลงสิ่ง เสพ คือก	3
26	วางแผนในการทำงาน	2	28	กระตือรือร้นและมีส่วนร่วมหางการ เมือง	2	29	กระตือรือร้นและมีส่วนร่วมหางการ เมือง	2
26	มีคุณสมบัติพิเศษ	2	28	มีค่านิยมที่ถูกก้อง	2	30	มีค่านิยมที่ถูกก้อง	1
31	มีความภาคภูมิใจในชาติ	1	28	มีความภาคภูมิใจในชาติ	2	30	มีความภาคภูมิใจในชาติ	1
31	มีความเมตตา กรุณา	1	28	มีสุขภาพจิตดี	2	30	มีความเมตตา กรุณา	1
31	มีความสามัคคี	1	32	มีความเมตตา กรุณา	1	30	มีสติสัมปชัญญะ	1
31	มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย	1	32	มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย	1	30	มีความสะอาดและเกรงกลัวต่อการประพฤติผิด	1
31	กระตือรือร้นและมีส่วนร่วม	1	32	กระตือรือร้นและมีส่วนร่วม	1	30	มีความเสียสละและเห็นแก่ส่วนรวม	1
31	มีความยุติธรรม	1	32	มีความซื่อสัตย์	1	36	มีน้ำใจเป็นนักกีฬา	1

จากตารางที่ 4 แสดงถึงการเรียงลำดับความถี่ของลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่วิเคราะห์ได้จากเนื้อหาในเอกสารหลักสูตร โดยเรียงตามลำดับความถี่มากไปหาความถี่น้อย อธิบายได้ดังนี้

ลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่วิเคราะห์จากเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 ที่ปรากฏความถี่มากที่สุด 5 ลำดับแรก เรียงตามลำดับดังนี้ ความมีเหตุผล มีความภูมิใจในความเป็นไทย เป็นสุภาพชน ประหยัด เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏความถี่น้อยที่สุดมีดังนี้ มีความกตัญญูทักเวท มีความเมตตาากรุณา มีความสามัคคี มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย กระตือรือร้นและมุ่งมั่นอนาคต มีความยุติธรรม

ลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่วิเคราะห์จากเนื้อหาแผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ปรากฏความถี่มากที่สุด 5 ลำดับแรก เรียงตามลำดับดังนี้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีเหตุผล เป็นสุภาพชน มีความภูมิใจในความเป็นไทย ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏความถี่น้อยที่สุดมีดังนี้ มีความเมตตาากรุณา มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย กระตือรือร้นและมุ่งมั่นอนาคต มีความซื่อสัตย์

ลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่วิเคราะห์จากเนื้อหาแผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรากฏความถี่มากที่สุด 5 ลำดับแรก เรียงตามลำดับดังนี้ ความมีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่หาความรู้ความจริง มีความภูมิใจในความเป็นไทย ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏความถี่น้อยที่สุดมีดังนี้ มีค่านิยมที่ถูกต้อง มีความกตัญญูทักเวท มีความเมตตาากรุณา มีสติสัมปชัญญะ มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการประพฤติผิด มีความเสียสละและเห็นแก่ส่วนรวม มีน้ำใจเป็นนักกีฬา

โดยส่วนรวมแล้วพบว่า ลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่มีความถี่มากที่สุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ ความมีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย เป็นสุภาพชน ใฝ่หาความรู้ความจริง และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่มีความถี่น้อยที่สุด 5 ลำดับสุดท้ายได้แก่ มีค่านิยมที่ถูกต้อง มีน้ำใจเป็นนักกีฬา กระตือรือร้นและมุ่งมั่นอนาคต มีความกตัญญูทักเวท มีความเมตตาากรุณา

ตารางที่ 5 จำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดีและร้อยละที่วิเคราะห์พบใน
เนื้อหาเอกสารหลักสูตร จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

เอกสารหลักสูตร กลุ่มประสบการณ์	หลักสูตรประถม ศึกษาชั้น ป. 3-4		แผนการสอน ชั้น ป. 3		แผนการสอน ชั้น ป. 4		เอกสารหลักสูตร ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	11	30.55	13	36.11	14	38.88	18	50
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะ นิสัย	22	61.11	23	63.88	25	69.44	31	86.11
กลุ่มการงานและพื้นฐาน อาชีพ	27	75	25	69.44	20	55.55	31	86.11
	10	27.77	11	30.55	15	41.66	16	44.44

N = 36

จากตารางที่ 5 แสดงถึง จำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดีและร้อยละ ที่
วิเคราะห์พบในเอกสารหลักสูตร อธิบายได้ดังนี้

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 กลุ่มสร้าง
เสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีมากที่สุด จำนวน 27 ลักษณะ
(ร้อยละ 75) และกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมือง
ดีน้อยที่สุด จำนวน 10 ลักษณะ (ร้อยละ 27.77)

แผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีมากที่สุด จำนวน 25 ลักษณะ (ร้อยละ 69.44)
และกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีน้อยที่สุด
จำนวน 11 ลักษณะ (ร้อยละ 30.55)

แผนการสอนและคู่มือการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิต มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีมากที่สุด จำนวน 25 ลักษณะ (ร้อยละ 69.44)

และกลุ่มทักษะมีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองคือน้อยที่สุด จำนวน 14 ลักษณะ (ร้อยละ 38.88)

โดยส่วนรวมแล้ว จากการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารหลักสูตรทั้งหมด พบลักษณะความเป็นพลเมืองคือน้อยที่สุดในเนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย จำนวนกลุ่มละ 31 ลักษณะ (ร้อยละ 86.11) และพบน้อยที่สุดในเนื้อหากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำนวน 16 ลักษณะ (ร้อยละ 44.44)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 สรุปจำนวนและร้อยละของลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่วิเคราะห์
จากเนื้อหาเอกสารหลักสูตร จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

เอกสารหลักสูตร	หลักสูตรประถม ศึกษาชั้น ป. 3-4		แผนการสอน ชั้น ป. 3		แผนการสอน ชั้น ป. 4		รวม	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	38	4.55	87	10.42	144	17.25	269	32.22
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะ นิสัย	69	8.26	77	9.22	86	10.30	232	27.78
กลุ่มกิจกรรมและพื้นฐาน อาชีพ	57	6.83	80	9.58	86	10.30	223	26.71
รวม (N = 835)	21	2.52	28	3.35	62	7.42	111	13.29
	185	22.16	272	32.57	378	45.27	835	100

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่วิเคราะห์จากเอกสารหลักสูตร รวมความถี่ได้ทั้งสิ้น 835 ครั้ง โดยปรากฏในเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จำนวน 185 ครั้ง (ร้อยละ 22.16) ปรากฏในเนื้อหาแผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 272 ครั้ง (ร้อยละ 32.57) และปรากฏในเนื้อหาแผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 378 ครั้ง (ร้อยละ 45.27)

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแยกตามกลุ่มประสบการณ์ ปรากฏว่า กลุ่มทักษะมีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีมากที่สุด จำนวน 269 ครั้ง (ร้อยละ 32.22) รองลงมาได้แก่ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จำนวน 232 ครั้ง (ร้อยละ 27.78) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย จำนวน 223 ครั้ง (ร้อยละ 26.71) และกลุ่มกิจกรรมและพื้นฐานอาชีพ จำนวน 111 ครั้ง (ร้อยละ 13.29) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาเอกสารหลักสูตร เกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อ

ตารางที่ 7 ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อ ทวีเคราะห์จากเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	กลุ่มประสบการณ์	พ.ม.ค.	ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อ																																		รวม	
			1. มีความรับผิดชอบ	2. มีความซื่อสัตย์	3. รักษาระเบียบวินัย	4. มีสติสัมปชัญญะ	5. มีความสะอาดและเกรงกลัวต่อการประพฤติผิด	6. มีความซื่อสัตย์ไม่เพีง	7. ประหยัด	8. มีน้ำใจเป็นนักกีฬา	9. มีความกล้าหาญและอดทน	10. ไม่หยาบคายและความรังเกียจ	11. มีความซื่อสัตย์สุจริต	12. ประพฤติซื่อสัตย์สุจริต	13. มีความรักใคร่เมตตาต่อผู้อื่น	14. กระตือรือร้นและมุ่งมั่น	15. ใฝ่หาความรู้เป็นประโยชน์	16. วางแผนในการทำงาน	17. มีสุขภาพดี	18. รักความสะอาด	19. พกนเอง	20. มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย	21. มีความสามัคคี	22. มีความเสียสละและเห็นแก่ส่วนรวม	23. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	24. มีความเมตตากรุณา	25. มีความกตัญญูตักเวท	26. ไม่สุภาพชน	27. มีความยุติธรรม	28. กล้ามีเหตุผล	29. สุขุมเยือกเย็นและอดทน	30. มีมนุษยสัมพันธ์	31. กตัญญูและไมตรีจิต	32. ใฝ่หาความรู้และสนใจใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	33. เป็นผู้เสียสละและเสียสละ	34. กระตือรือร้นและมีความรับผิดชอบ		35. มีความรักใคร่เมตตาต่อผู้อื่น
กลุ่มทักษะ	ก	-	-	-	-	-	-	-	-	6	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	13	-	-	-	-	-	1	-	2	27
	ข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
	ค	-	-	1	-	-	3	1	-	1	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ก	-	-	1	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	3	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	1	-	-	2	-	1	23
	ข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	9
	ค	-	-	-	-	-	-	6	-	1	-	7	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	8	-	3	4	37
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	ก	2	3	4	2	4	1	-	2	5	-	1	-	-	-	-	4	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	3	1	1	-	-	-	-	-	5	39	
	ข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	9	
	ค	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	ก	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
	ข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
	ค	2	-	-	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	16		
รวม		4	3	6	5	4	5	11	2	3	8	3	8	4	1	10	2	7	5	4	1	1	4	2	1	1	12	1	20	5	2	2	5	11	3	6	13	185

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 ได้เสนอเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีคือ ดังต่อไปนี้

กลุ่มทักษะ มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) มากที่สุด จำนวน 27 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) จำนวน 9 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 2 ครั้ง

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) มากที่สุด จำนวน 37 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) จำนวน 23 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 9 ครั้ง

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) มากที่สุด จำนวน 39 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 9 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) จำนวน 9 ครั้ง

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) มากที่สุด จำนวน 16 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) จำนวน 3 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 2 ครั้ง

โดยส่วนรวมแล้ว หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) มากที่สุด จำนวน 92 ครั้ง รองลงมาได้แก่ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) จำนวน 71 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 22 ครั้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีคือ ที่วิเคราะห์จากแผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีคือ	กลุ่มประสบการณ์	ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีคือ																																						
		ก	ข	ค	1. มีความรับผิดชอบ	2. มีความซื่อสัตย์	3. รักษาระเบียบวินัย	4. มีนิสัยรักการอ่าน	5. มีความสะอาดและเกรงกลัวการประพฤตินิสัย	6. มีความซื่อสัตย์ซื่อตรง	7. ประหยัด	8. มีความเป็นกันเอง	9. มีความกล้าหาญและอดทน	10. ใช้เวลาว่างและเวลาว่าง	11. มีความขยันหมั่นเพียร	12. มีความซื่อสัตย์สุจริต	13. มีความรักในสิ่งของ	14. รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น	15. ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	16. วางแผนในการทำงาน	17. มีสุขภาพที่ดี	18. รักความสะอาด	19. พึ่งตนเอง	20. มีจิตใจไม่ประมาท	21. มีความสามัคคี	22. มีความเสียสละและเห็นแก่ส่วนรวม	23. มีความซื่อสัตย์	24. มีความเมตตา	25. มีความซื่อสัตย์สุจริต	26. ไม่สุภาพ	27. มีความซื่อสัตย์	28. ความมีเหตุผล	29. อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร	30. มีความซื่อสัตย์	31. อดทนและใจดี	32. ใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	33. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	34. รับผิดชอบ	35. มีความรักในอาชีพการงาน	36. มีความภูมิใจในความเป็นไทย
กลุ่มทักษะ	ก	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	
	ข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	
	ค	-	-	2	-	-	2	3	-	-	-	3	-	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ก	1	-	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	3	6	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	3	-	-	-	-	-	30	
	ข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	
	ค	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	5	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	7	7	-	3	5
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	ก	2	1	1	-	2	4	-	3	4	-	-	-	-	7	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	32	
	ข	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	1	1	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	14	
	ค	-	-	6	-	-	1	1	-	-	-	-	-	12	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	2	6	34	
กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	ก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	ข	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
	ค	3	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	2	-	7	1	-	4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26		
รวม		6	1	14	5	2	11	8	3	4	15	2	5	30	1	16	3	2	9	6	1	7	3	2	1	2	18	3	27	4	8	4	7	11	2	12	17	272		

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า แผนการสอนและคู่มือการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้เสนอเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดีที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อ ดังต่อไปนี้

กลุ่มทักษะมีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) มากที่สุด จำนวน 50 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 20 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) จำนวน 17 ครั้ง

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) มากที่สุด จำนวน 34 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) จำนวน 30 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 13 ครั้ง

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) มากที่สุด จำนวน 34 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) จำนวน 32 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 14 ครั้ง

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) มากที่สุด จำนวน 26 ครั้ง รองลงมาได้แก่ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 2 ครั้ง และไม่มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) เลย

โดยส่วนรวมแล้ว แผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) มากที่สุด จำนวน 112 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) จำนวน 111 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 49 ครั้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อ ทวีเคราะห์จากเนื้อหาแผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

ลักษณะความเป็นเหตุเป็นผล	กลุ่มประสบการณ์	รวม	ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อ																																					
			1. มีความรับผิดชอบ	2. มีความซื่อสัตย์	3. รักษาระเบียบวินัย	4. มีนิสัยใฝ่เรียนรู้	5. มีความสะอาดและเกรงกลัวกฎกติกา	6. มีความซื่อสัตย์	7. ประหยัด	8. มีน้ำใจเป็นนักกีฬา	9. มีความกล้าหาญและอดทน	10. ไม่หวั่นไหวและความตั้งใจ	11. มีความซื่อสัตย์	12. รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับ	13. มีความรักใคร่และสามัคคี	14. รับผิดชอบและมีความภาคภูมิใจ	15. ใจกว้างให้เป็นประโยชน์	16. วางแผนในการทำงาน	17. มีสุขภาพที่ดี	18. รักษาความปลอดภัย	19. พกของ	20. มีความเป็นประชาธิปไตย	21. มีความสามัคคี	22. มีความเสียสละและเห็นแก่ส่วนรวม	23. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	24. มีความเมตตา กรุณา	25. มีความกตัญญู	26. ไม่สุภาพชน	27. มีความยุติธรรม	28. ความมีเหตุผล	29. อนุรักษ์การเปลี่ยนแปลงและรู้จักปรับตัว	30. มีมนุษยสัมพันธ์	31. ทัศนคติและไมตรีจิต	32. ภูมิใจและสง่างามในความสามารถของตนเอง	33. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	34. กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมทางวิชาการ	35. มีความรักใคร่ต่อเพื่อนและครู	36. มีความภูมิใจในความดี	รวม	
กลุ่มทักษะ	ก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	-	-	12	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	5	1	45	-	-	-	-	-	-	-	-	95		
	ข	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	26		
	ค	1	-	-	-	-	5	-	1	-	-	-	1	-	12	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	23		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ก	-	1	1	1	-	1	-	1	-	1	-	-	1	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	3	4	-	3	-	3	-	-	1	-	-	24
	ข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	1	1	2	-	-	2	-	-	-	-	-	8	4	22	
	ค	-	-	1	-	-	-	6	-	-	-	5	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	6	-	3	6	40	
กลุ่มสร้างเสริมวินัยนิสัย	ก	1	-	1	-	1	4	-	1	6	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	23	
	ข	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	1	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	14	
	ค	1	-	2	-	-	2	-	-	-	-	21	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	8	49			
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	ก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
	ข	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
	ค	2	-	-	-	-	1	12	-	-	-	1	4	-	9	8	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	51		
รวม		5	4	6	1	1	13	18	1	17	25	1	6	38	3	21	19	3	10	3	7	11	1	3	1	1	19	3	55	5	11	3	10	15	2	13	23	378		

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า แผนการสอนและคู่มือการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้เสนอเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดีที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อ กิ่งต่อไปนี้

กลุ่มทักษะ มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) มากที่สุด จำนวน 95 ครั้ง รองลงมาได้แก่ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 26 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) จำนวน 23 ครั้ง

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) มากที่สุด จำนวน 40 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) จำนวน 24 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 22 ครั้ง

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) มากที่สุด จำนวน 49 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) จำนวน 25 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 14 ครั้ง

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) มากที่สุด จำนวน 51 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) จำนวน 6 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 5 ครั้ง

โดยส่วนรวมแล้ว แผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม (ค) มากที่สุด จำนวน 163 ครั้ง รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง (ก) จำนวน 148 ครั้ง และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น (ข) จำนวน 67 ครั้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 สรุปจำนวนและร้อยละของลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อทีวี เคาะระห์ จากเนื้อหาเอกสารหลักสูตร จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

กลุ่มประสบการณ์	ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อ					
	ตนเอง		ผู้อื่น		สิ่งแวดล้อม	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
กลุ่มทักษะ	172	20.60	48	5.75	49	5.87
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	77	9.22	44	5.27	111	13.29
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	94	11.25	37	4.43	92	11.02
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	9	1.08	9	1.08	93	11.14
รวม (N = 835)	352	42.15	138	16.53	345	41.32

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า เอกสารหลักสูตรทั้งหมดได้เสนอเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดีที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อ ดังต่อไปนี้

กลุ่มทักษะ มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเองมากที่สุด จำนวน 172 ครั้ง (ร้อยละ 20.60) รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 49 ครั้ง (ร้อยละ 5.87) และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น จำนวน 48 ครั้ง (ร้อยละ 5.75)

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อมมากที่สุด จำนวน 111 ครั้ง (ร้อยละ 13.29) รองลงมาได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเอง จำนวน 77 ครั้ง (ร้อยละ 9.22) และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น จำนวน 44 ครั้ง (ร้อยละ 5.27)

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อตนเองมากที่สุด จำนวน 94 ครั้ง (ร้อยละ 11.25) รองลงมาได้แก่ลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 92 ครั้ง (ร้อยละ 11.02) และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น จำนวน 37 ครั้ง (ร้อยละ 4.43)

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่ง
แวดล้อมมากที่สุด จำนวน 93 ครั้ง (ร้อยละ 11.14) รองลงมาได้แก่ลักษณะพฤติกรรมที่
พึงมีต่อตนเอง จำนวน 9 ครั้ง (ร้อยละ 1.08) และลักษณะพฤติกรรมที่พึงมีต่อผู้อื่น จำนวน
9 ครั้ง (ร้อยละ 1.08)

โดยส่วนรวมแล้ว เอกสารหลักสูตรทั้งหมด มีเนื้อหาที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรม
ที่พึงมีต่อตนเองมากที่สุด จำนวน 352 ครั้ง (ร้อยละ 42.15) รองลงมาได้แก่ ลักษณะ
พฤติกรรมที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 345 ครั้ง (ร้อยละ 41.32) และลักษณะพฤติกรรม
ที่พึงมีต่อผู้อื่น จำนวน 138 ครั้ง (ร้อยละ 16.53)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหาเอกสารหลักสูตร เกี่ยวกับประเภทเนื้อหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ประเภทเนื้อหาของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

กลุ่มประสบการณ์	ประเภทเนื้อหา							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
กลุ่มทักษะ	10	18	6	-	-	-	-	34
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	21	33	10	1	-	-	-	65
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	29	16	3	-	2	-	-	50
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	9	8	4	-	-	-	-	21
รวม	69	75	23	1	2	-	-	170

จากตารางที่ 11 แสดงถึงจำนวนประเภทเนื้อหา ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 เฉพาะเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี อธิบายได้ดังนี้

กลุ่มทักษะ มีเนื้อหา 3 ประเภท คือ เนื้อหาประเภทที่ 1, 2 และ 3 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 18 เนื้อหา รองลงมาได้แก่เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 10 เนื้อหา และเนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 6 เนื้อหา

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเนื้อหา 4 ประเภท คือ เนื้อหาประเภทที่ 1, 2, 3 และ 4 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 33 เนื้อหา รองลงมาอีก 2 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 21 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 10 เนื้อหา

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหา 4 ประเภท คือ เนื้อหาประเภทที่ 1, 2, 3 และ 5 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) มากที่สุด จำนวน 29 เนื้อหา รองลงมาอีก 2 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) จำนวน 16 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 3 เนื้อหา

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหา 3 ประเภท คือ เนื้อหาประเภทที่ 1, 2 และ 3 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) มากที่สุด จำนวน 9 เนื้อหา รองลงมาได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) จำนวน 8 เนื้อหา และเนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 4 เนื้อหา

โดยส่วนรวมแล้ว หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระดับประถมศึกษา ปีที่ 3-4 มีเนื้อหา 5 ประเภท โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 75 เนื้อหา รองลงมาอีก 2 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 69 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 23 เนื้อหา ส่วนเนื้อหาประเภทที่ 6 (ความสามารถและทักษะทางกาย) และเนื้อหาประเภทที่ 7 (เจตคติและค่านิยม) ไม่ปรากฏในเนื้อหาหลักสูตรดังกล่าว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ประเภทเนื้อหาของแผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3 จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

กลุ่มประสบการณ์	ประเภทเนื้อหา							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
กลุ่มทักษะ	36	47	2	-	-	-	-	85
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	13	33	16	7	-	1	5	75
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	27	45	1	-	-	2	-	75
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	5	12	5	-	2	2	-	26
รวม	81	137	24	7	2	5	5	261

จากตารางที่ 12 แสดงถึงจำนวนประเภทเนื้อหาของแผนการสอนและคู่มือการสอน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เฉพาะเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี อธิบายได้ดังนี้

กลุ่มทักษะ มีเนื้อหา 3 ประเภท คือ เนื้อหาประเภทที่ 1, 2 และ 3 โดยมี
เนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 47 เนื้อหา รองลงมาได้แก่
เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 36 เนื้อหา และเนื้อหา
ประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 2 เนื้อหา

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเนื้อหา 6 ประเภท คือ เนื้อหาประเภทที่
1, 2, 3, 4, 6 และ 7 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน
33 เนื้อหา รองลงมาอีก 2 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน
16 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 13 เนื้อหา

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหา 4 ประเภท คือ เนื้อหาประเภทที่ 1, 2,
3 และ 6 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 45 เนื้อหา
รองลงมาอีก 2 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 1 จำนวน 27 เนื้อหา เนื้อหาประเภท
ที่ 6 (ความสามารถและทักษะทางกาย) จำนวน 2 เนื้อหา

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหา 5 ประเภท คือ เนื้อหาประเภทที่ 1, 2, 3, 5 และ 6 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 12 เนื้อหา รองลงมาอีก 2 ประเภทได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 5 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 5 เนื้อหา

โดยส่วนรวมแล้ว แผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีเนื้อหาครบทั้ง 7 ประเภท โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 137 เนื้อหา รองลงมาอีก 2 ประเภทได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 81 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 24 เนื้อหา และมีเนื้อหาประเภทที่ 5 (ความคิดสร้างสรรค์) น้อยที่สุด จำนวน 2 เนื้อหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ประเภทเนื้อหา ของแผนการสอนและคู่มือการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

กลุ่มประสบการณ์	ประเภทเนื้อหา							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
กลุ่มทักษะ	69	60	-	-	-	-	-	129
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	24	29	15	4	1	-	8	81
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	25	50	-	-	1	-	-	76
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	22	24	9	1	2	3	-	61
รวม	140	163	24	5	4	3	8	347

จากตารางที่ 13 แสดงถึงจำนวนประเภทเนื้อหาของแผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เฉพาะเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองคือ อธิบายได้ดังนี้

กลุ่มทักษะ มีเนื้อหา 2 ประเภท คือเนื้อหาประเภทที่ 1 และ 2 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) มากที่สุด จำนวน 69 เนื้อหา รองลงมาได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) จำนวน 60 เนื้อหา

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเนื้อหา 6 ประเภท คือ เนื้อหาประเภทที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 7 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 29 เนื้อหา รองลงมาอีก 2 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 24 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 15 เนื้อหา

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหา 3 ประเภท คือเนื้อหาประเภทที่ 1, 2 และ 5 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 50 เนื้อหา รองลงมาได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 25 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 5 (ความคิดสร้างสรรค์) จำนวน 1 เนื้อหา

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหา 6 ประเภท คือ เนื้อหาประเภทที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 24 เนื้อหา รองลงมาอีก 2 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 22 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 9 เนื้อหา

โดยส่วนรวมแล้ว แผนการสอนและคู่มือการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีเนื้อหาครบทั้ง 7 ประเภท โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 163 เนื้อหา รองลงมาอีก 2 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 140 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 24 เนื้อหา และมีเนื้อหาประเภทที่ 6 (ความสามารถและทักษะทางกาย) น้อยที่สุด จำนวน 3 เนื้อหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 สรุปจำนวนและร้อยละของประเภทเนื้อหา ของเอกสารหลักสูตร
จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

กลุ่มประสบการณ์	ประเภทเนื้อหา							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
กลุ่มทักษะ	115	125	8	-	-	-	-	248
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	58	95	41	12	1	1	13	221
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	81	111	4	-	3	2	-	201
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	36	44	18	4	4	5	-	108
รวม	290	375	71	13	8	8	13	778
ร้อยละ	37.27	48.20	9.13	1.67	1.03	1.03	1.67	100

จากตารางที่ 14 แสดงถึงจำนวนประเภทเนื้อหาของเอกสารหลักสูตรเฉพาะเนื้อหา
ที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี อธิบายได้ดังนี้

กลุ่มทักษะ มีเนื้อหา 3 ประเภท คือ เนื้อหาประเภทที่ 1, 2 และ 3 โดยมีเนื้อหา
ประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 125 เนื้อหา รองลงมาได้แก่ เนื้อหา
ประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 115 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 3
(หลักการ) จำนวน 8 เนื้อหา

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีเนื้อหาครบทั้ง 7 ประเภท โดยมีเนื้อหาประเภท
ที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 95 เนื้อหา รองลงมาอีก 2 ประเภท ได้แก่ เนื้อหา
ประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 58 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 3
(หลักการ) จำนวน 41 เนื้อหา

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหา 5 ประเภท คือเนื้อหาประเภทที่ 1, 2, 3, 5
และ 6 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 111 เนื้อหา รองลงมา
อีก 2 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 81 เนื้อหา
เนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 4 เนื้อหา

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเนื้อหา 6 ประเภท คือ เนื้อหาประเภทที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 44 เนื้อหา รองลงมาอีก 2 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 36 เนื้อหา เนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 18 เนื้อหา

โดยส่วนรวมแล้ว เอกสารหลักสูตรทั้งหมด มีเนื้อหาครบทั้ง 7 ประเภท โดยมีเนื้อหาประเภทที่ 2 (ความคิดรวบยอด) มากที่สุด จำนวน 375 เนื้อหา (ร้อยละ 48.20) รองลงมาอีก 2 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาประเภทที่ 1 (ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา) จำนวน 290 เนื้อหา (ร้อยละ 37.27) เนื้อหาประเภทที่ 3 (หลักการ) จำนวน 71 เนื้อหา (ร้อยละ 9.13) และมีเนื้อหาประเภทที่ 5 (ความคิดสร้างสรรค์) และ 6 (ความสามารถและทักษะทางกาย) มีน้อยที่สุด จำนวนประเภทละ 8 เนื้อหา (ร้อยละ 1.03)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย